

M. ERKUT AYVAZ**Cumhur İttifakı'nın tamamlanmamış misyonu**

AK Parti ve MHP'nin gündemdeki bazı konulara ilişkin görüş ayrılıkları "[Cumhur İttifakı](#)"nın geleceğine dair tartışmaları da beraberinde getirmiştir. Bir süredir 2019 yerel seçimlerine yönelik olası bir ittifak ihtimalinin belirsizliği hafta içinde ilgili parti genel başkanlarının açıklamaları neticesinde netlik kazanmıştır.

MHP'nin gündeme getirdiği af teklifi, erken emeklilikte yaş meselesi ve son olarak Danıştay'ın tartışmalı öğrenci andı kararına yönelik iki müttefik partinin farklı tutumu ittifakın geleceğine dair soru işaretlerine sebep olmuştur. Partinin grup toplantısında konuşan ve MHP'nin yerel seçimlerde artık ittifak yapmak istemeyişine değinen AK Parti Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan, AK Parti ve MHP'nin yerel seçimlerde kendi adaylarıyla devam edeceklerini belirtmiştir. **Buna rağmen her iki lider Cumhur İttifakı'nın devamından yana olduğunu altını çizmişlerdir.**

Cumhur İttifakı'nın geleceğine ve muhtemel zorluklara dikkat çekmeden önce bu iş birliğinin oluşum sürecini yeniden hatırlatmak gerekmektedir. Söz konusu ittifak, bilhassa 15 Temmuz 2016'da gerçekleşen FETÖ darbe kalkışmasıyla birlikte toplumsal mutabakatın fiili ve etkin bir yansıması olarak ortaya çıkmıştır. Geride bırakılan bu kritik süreçte halk iradesinin ittifaka sunduğu destek yeni bir vatanseverlik ve kapsayıcı bir milliyetçilik yaklaşımının şekillenmesine katkı sağlamıştır. Aynı şekilde iç ve dış terör tehditlerine karşı ittifakın geniş bir toplum desteğini sembolize etmesi yerli ve milli bir birlikteliğin taşıyıcısı olmuştur. Her iki partinin hassas bir şekilde üzerinde durduğu bu yaklaşım 7 Ağustos Yenikapı mitingiyle de tahkim edilmiş, toplumsal desteği belirginleştirmiştir. **Daha sonraki süreçte Türkiye'nin kronik bir sorununu teşkil eden hükümet sistemi tartışmalarına da yine söz konusu AK Parti ve MHP birlikteliğinin öncülük ettiği mutabakat zemini son vermiştir.** Nitekim 16 Nisan referandumu ile "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi"ni öngören Anayasa değişikliği toplum nezdinde teveccüh görmüştür. 24 Haziran cumhurbaşkanı ve meclis seçimleri vesilesiyle söz konusu ittifakın yasal bir zeminde sürdürülmesine de imkân sağlanarak yeni sisteme geçiş süreci böylelikle tamamlanmıştır.

Bu süreçte ortaya çıkan yapısal denklem son günlerde yerel seçimlere yönelik de birtakım soru işaretlerini gündeme getirmiştir. Örneğin cumhurbaşkanı seçiminde aday göstermeyerek AK Parti'nin adayı [Recep Tayyip Erdoğan](#)'ı destekleyen MHP yerel seçimlerde de İstanbul'da aday göstermeyeceğini açıklamıştır. Ancak bunun benzer bir karşılık bulamayacağı ve her iki partide de bazı zorluklara yol açabileceği üzerinde durulmuştur. Zira Türkiye'nin her kesiminden ve her bölgesinde oy alabilen tek parti olan AK Parti, yerelde de sürdürülebilecek olası bir ittifak halinde, bazı şehirlerde fiilen aday göstermekten feragat etmesi gerekecektir. Ancak iktidarda olan bir partinin yerelde sergileyeceği böyle bir tavır, hem parti

yerelde ittifak durumunda -İstanbul "teklifinde" de görüldüğü üzere- MHP'nin de birçok yerde bir feragat talebinde bulunması muhtemeldir. Dolayısıyla böyle bir denklemin her iki partiye açık bir şekilde "kaybetkaybet" etkisi yaşatacağı üzerinde de durulmuştur. Ayrıca seçmen bağlamındaki tüm oy geçişkenliğine rağmen en nihayetinde iki ayrı partinin varlığı söz konusudur. İlgili parti tabanlarının da yerelde bu tür "kombin" yaklaşımlara sıcak bakmayacağı tahmin edilmektedir.

Öne çıkan bir diğer husus ise yerel seçimlerde ittifak yapılmayışının geneldeki Cumhur İttifakı'nı nasıl etkileyeceğidir. **Bu anlamda her iki parti liderinin -görüş ayrılıklarına rağmen- ittifakın zarar görmemesi için hassasiyet gösterileceğine işaret etmeleri önemli bir irade belirtisidir.** Son olarak [Devlet Bahçeli](#) liderliğindeki MHP'nin emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili meclis araştırma önergesine desteğini çekmesi ittifakın sürdürülmesine yönelik olumlu yaklaşımın da bir yansımasıdır.

Ancak bu ilkesel ve ittifakın devamından yana sergilenen tavra rağmen ittifak partilerinin yerelde karşı karşıya gelecek olmaları bazı olası riskleri de beraberinde getirmektedir. Bu sebeple Türkiye'deki genel dinamiklerin ülkenin yerel siyasetini de etkileme ve hatta belirleme potansiyeline sahip olduğu unutulmamalıdır. Zira Türkiye'de yerel seçimlerde dahi seçmenin kararını yalnızca yereldeki adaylar değil partinin Meclisteki tutumu, genel başkanların ve hatta başbakanın/cumhurbaşkanının performansı da etkilemektedir. Mevcut durumda ise Cumhur İttifakı'nın yerelde gerçekleşmeyecek olması -Meclisteki ittifaka rağmen- yereldeki kontrol edilebilirliği zorlayabilecektir. Haliyle yereldeki MHP ve AK Parti'li adayları da karşı karşıya getirebilecektir. Dolayısıyla seçim sürecinde siyasi rekabetin dozunun iyi ve hassas bir şekilde ayarlanması ve Cumhur İttifakı'na zarar getirmeyecek ölçüde bir dengenin gözetilmesi üzerinde durulacaktır.

Sonuç itibarıyla Cumhur İttifakı'nın kısa vadeli ve taktiksel bir motivasyonla oluşmadığı göz önünde bulundurulmalıdır. Bu sebeple spesifik konulardaki fikir ayrılıklarına rağmen ittifakın sürdürülmesinin önünde yapısal engeller bulunmamaktadır. Ancak söz konusu fikir ayrılıklarının şimdilik ve kısmi bir neticesi olarak yerel seçimlerde ittifak yapılmayacak olması tüm sınırlılığına rağmen genel anlamdaki Cumhur İttifakı'na yönelik bazı riskleri de belirginleştirmektedir. Buna rağmen Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin güçlü bir yürütmeyi öngörmesi yanında ittifak partisi genel başkanlarının partilerindeki güçlü konumları ittifakın zarar görmesi olasılığının asgari düzeyde tutulacağını işaret etmektedir.

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > **Mesut Özil olayı: Almanya'nın ırkçılık sorunuyla yüzleşme fırsatı (28.7.2018)**
- > **Avrupa'nın Zeytin Dalı Harekatına Yaklaşımı (27.1.2018)**
- > **Aktif Cumhurbaşkanlığı ve siyasal sistemin dönüşümü (2014-2017) (2.9.2017)**

SABAH

